



## ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультети	Дизайн	Рівень вищої освіти	перший освітній
Кафедра	Методології крос-культурних досліджень	Рік навчання	3
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова, з циклу професійної підготовки
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	6

## ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Семестр 6 (весна 2022)

<b>Викладач</b>	Сагалович Ангеліна Андріївна, ст. викладач ХДАДМ
<b>E-mail</b>	angelina_sagalovich@yahoo.com
<b>Заняття</b>	
<b>Консультації</b>	
<b>Адреса</b>	к. 203, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 11
<b>Телефон</b>	057 706-28-11 (кафедра),

### КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування:

- 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ОП+ОБ);
- 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть;
- 3) файли підписувати таким чином: дисципліна, курс, спеціалізація, прізвище\_ завдання;
- 4) розширення: текст — doc, docx.

Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години. В умовах Covid-карантину передбачено проведення *On-line* консультацій і групових відео-конференцій на платформі *Zoom*. В окремих випадках (за умови домовленості з викладачем) можливе спілкування через *WhatsApp*, *Telegram* або *Viber*.

### ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

### НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальний курс базується на матеріалах теоретичного, методичного та практичного характеру. Теоретична частина матеріалів транслюється студентам під час лекцій у вигляді основних положень, що розкривають сутність, особливості і принципи організації підприємницької діяльності. Лекційний матеріал ілюструється низкою наочних зразків. Цей матеріал слугує фундаментом до опанування професійних компетенцій, знань і навичок бізнес-організації. Характер і склад дисципліни не передбачає необхідності методичних рекомендацій традиційного типу, замість яких студентам надається перелік рекомендованої для опрацювання основної та додаткової літератури (монографії, книги, навчальні посібники, періодичні видання, проспекти дизайнерських виставок) і джерел

Інтернету (див. Список рекомендованої літератури). Дисципліна викладається українською мовою. Застосування інших мов (російської, англійської) передбачено у випадку тлумачення першоджерел певних положень, дефініцій, спеціальних термінів, а також при індивідуальному спілкуванні з іноземними студентами.

### **ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ**

Специфіка курсу Основи підприємництва та організації бізнесу передбачає посилання на матеріали з історії, теорії та професійної практики економіки. Вказується, що навчально-інформаційні матеріали, дані про авторів, дизайнерські школи, творчі групи і т.ін. можна переглянути у мережі Інтернет.

Додаткові методичні матеріали для поточних занять викладач надсилає старостам і особисто студентам (на запит) листуванням.

### **НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ**

Для лекційних занять: Блокнот для конспекту, ручка.

Для виконання навчальних завдань, студенти мають користуватися комп'ютерними програмами. Вибір програм здійснюється студентом самостійно, з урахуванням технічних можливостей ПК, рівня опанування програми, особливостей завдання.

### **МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ**

**Метою** даної навчальної дисципліни є закріплення у студентів, основних теоретичних положень з організації підприємницької діяльності в Україні, отримання практичних навичок вирішення актуальних питань, з якими може зіткнутись підприємець або менеджер у процесі здійснення підприємницької діяльності. Дисципліна має за мету навчити студентів займатися цивілізованими бізнесом та підприємництвом.

**Завдання курсу** ознайомити студентів з питаннями заснування власної справи, з основами організації підприємницької діяльності, із сутністю та обґрунтуванням тих кроків, що їх повинен зробити майбутній підприємець при започаткуванні власного бізнесу.

*Дисципліна забезпечує загальні компетентності:* знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність застосовувати навички міжособистісної взаємодії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства і спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями); усвідомлення взаємозв'язків та взаємозалежності між теорією та практикою мистецтва та виробництва

### **ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ**

- застосовувати навички міжособистісної взаємодії; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- критично мислити та аргументувати власну думку;
- усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою мистецтва та виробництва.

### **ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

**Дисципліна спрямована** на підготовку бакалаврів до організації та ведення бізнесу в умовах сучасного ринку дизайну, ознайомлення з основними етапами становлення та розвитку відносин у бізнесі, його суть, ознаки; ознайомлення з суб'єктами бізнесу та їх

інтересами, формулами бізнесу та сферами їх використання; ознайомлення з сутністю економічних, юридичних і соціально-психологічних передумов формування в країні цивілізованого бізнесу; з сутністю підприємництва, його функціями, принципами, моделями; формами і видами підприємницької діяльності та їх характеристики.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру: 6-го (весняного). На вивчення дисципліни виділяється 4 кредити ECTS. Загальний об'єм годин -120, з яких на аудиторні заняття відводиться 60 годин (30 лекційних і 30 практичних) та 60 – самостійна робота. Структура дисципліни складається з 2-х модулів в весняному семестрі. Рубіжна перевірка рівня і якості отриманих знань та навичок здійснюється під час здачі модульних завдань, підсумкова – під час заліку в кінці семестру.

## ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

- Тема 1. Поняття, сутність бізнесу та підприємництва
- Тема 2. Загальна характеристика підприємницької діяльності
- Тема 3. Підприємець та його ділові якості
- Тема 4. Державне регулювання підприємницької діяльності
- Тема 5. Основні кроки підготовки до початку бізнесової діяльності
- Тема 6. Ринок та конкуренція у системі підприємництва
- Тема 7. Реєстрація підприємницької діяльності
- Тема 8. Організація виробництва товару/послуги
- Тема 9. Методи пошуку фінансових та трудових активів
- Тема 10. Ціноутворення
- Тема 11. Оподаткування підприємницької діяльності
- Тема 12. Культура та етика підприємництва

### ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Поза аудиторна робота студента спрямована на самостійну роботу з джерелами літератури, виконання дослідження за тематикою реферату. Самостійна робота студентів спрямована на пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка до контрольної роботи та тестових завдань, які виконуються в аудиторії. Зміст самостійної роботи складається з вивчення лекційного матеріалу, написання реферату по аналізу підприємницької діяльності за темою, завершення роботи та підготовка до заліку,

### ВИМОГИ ДИСЦИПЛІНИ

Програмою передбачено виконання 1-го курсового завдання. **Мета дисципліни** полягає в підготовці реферату на обрану тему. Під час виконання цього завдання студенти закріплюють знання з дисципліни.

**Завдання** передбачають закріплення методології комплексного та системного підходу для вирішення бізнес задач.

У результаті навчання здобувач **набуває компетенстей**: Забезпечити підготовчий, виробничий та пост-виробничий етапи виробництва творів різних видів, жанрів, стилів; планувати і організувати роботу колективу для виконання професійних завдань; оформлювати виробничу документацію; розуміти фінансово-адміністративні принципи організації мистецьких заходів, діяльності виробничих колективів та інших закладів аудіовізуальної сфери; приймати ефективні рішення на основі релевантних даних із застосуванням сучасних методів і засобів прийняття рішень, у тому числі багатокритеріальних рішень в умовах невизначеності.

### ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності студент має спитати дозволу вийти з аудиторії (окрім заліку).

При обговоренні, під час лекцій, питань дисципліни вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

### ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та під час складання заліку відповісти на ключові питання.

### АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

Можливість зарахування під час накопичення балів результатів неформальної освіти (курси, тренінги, сертифікати) з обов'язковим документальним підтвердженням.

### АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, публікації тез, при виконанні контрольної роботи, складанні заліку). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час складання заліку помічено, що студент використовує чужі конспекти — студент отримує тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

**Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

### РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	2	3	4	5	6	7
	1	лекція	Поняття, сутність бізнесу та підприємництва	2	Модульна контрольна робота №1.	Виконується самостійно в аудиторії, письмово
	2	лекція	Загальна характеристика підприємницької діяльності	2		
	3	лекція	Підприємець та його ділові якості	2		
	4	лекція	Державне регулювання підприємницької діяльності	4		
		лекція				
	5	лекція	Основні кроки підготовки до початку бізнесової діяльності	4		
		лекція				
	6	лекція	Ринок та конкуренція у системі підприємництва	4	Модульна контрольна робота №2. Тестові завдання.	Тестові завдання виконуються самостійно в аудиторії, модульна контрольна робота у вигляді реферату,
		лекція				
	7	лекція	Реєстрація підприємницької діяльності	2		
	8	лекція	Організація виробництва товару/послуги	2		
	9	лекція	Методи пошуку фінансових та трудових активів	2		
	10	лекція	Ціноутворення	2		
	11	лекція	Оподаткування	2		

			підприємницької діяльності			захищається
	12	лекція	Культура та етика підприємництва	2		протягом семестру.

**МЕТОД КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ.**

В якості методу поточного контролю знань використовуються контрольне опитування за результатами вивчення теоретичного курсу та перевірка знань за результатами підготовки реферату.

Формою проведення контрольного опитування є усна відповідь на вибіркові контрольні питання за темами, що входять до теоретичного розділу дисципліни.

Методом завершального контролю знань є залік.

Залік провадиться у формі усної відповіді на вибіркове питання за однією з тем лекційного курсу та здачі практичного завдання (реферат).

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ**

Поточне тестування, практична та самостійна робота

Теоретична частина		Практична робота		Підсумковий залік	Сума
T: 1 – 5	T:6 –12	T: 1 - 12			
10	10	50		30	100
Всього балів					100

**ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	<b>A</b>	Відмінно	Зараховано
82-89	<b>B</b>	Добре	
75-81	<b>C</b>		
64-74	<b>D</b>	Задовільно	
60-63	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно, з можливістю повторного складання	незадовільно, з можливістю повторного складання
0-34	<b>F</b>	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**ОЦІНЮВАННЯ**

Сума балів	Оцінка ECTS	Критерії оцінювання
90-100	<b>A</b>	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали та приклади за темою. Відповів на додаткові питання. Розширив роботу до рівня тез до конференції. Подача акуратна, без помилок
82-89	<b>B</b>	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, надав додаткові матеріали за темою. Подача акуратна, без помилок
75-81	<b>C</b>	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок
64-74	<b>D</b>	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив декілька незначних помилок
60-63	<b>E</b>	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, але зробив значні помилки, є невеликі проблеми з форматуванням
35-59	<b>FX</b>	Студент не в повному обсязі опанував матеріал теми, робота виконана на недостатньому рівні із значними недоліками

		(недостатньо розкрита тема, малий обсяг, відсутність творчого підходу тощо), наявні проблеми з форматкуванням
0-34	<b>F</b>	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал теми, виконана робота має багато значних недоліків (недостатньо розкрита тема, малий обсяг, невідповідність завданню, невчасна подача виконаної роботи, неохайність подання тощо).

### СИСТЕМА БОНУСІВ

При виставленні підсумкової оцінки за курс передбачена можливість додаткових балів, у тому числі: за творчу активність студента під час проведення практичних занять, що наочно проявилось в оригінальних проектних та інноваційних пропозиціях (1-3 бали), участі в Олімпіаді, конкурсі, виставці, студентській конференції, конкурсі студентських наукових робіт, написання рефератів (5–7 балів), пошук грантів(3-5 балів). Максимальна кількість балів - 10.

### ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

На проведення занять розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених положеннями про Вищу школу. Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача. У разі хвороби або іншої важливої причини, викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з деканатом та зав. кафедрою в рамках існуючого розкладу занять. Про дату, час та місце проведення занять викладач інформує студентів через старосту групи.

В умовах пандемії Covid-19 можливо застосування особливих форм навчального процесу, у тому числі в режимі On-line консультацій та відео-конференцій.

### РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гілл Н. Думай і багатій / Наполеон Гілл ; пер. з англ. М. Сахно. – Харків: Книжковий Клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. – 256 с.
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] - Верховна Рада України; Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV (Редакція від 02.08.2017) – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Гриффін Р. Міжнародний бізнес. 4-е изд. / Р. Гриффін, М. Пастей. – Пер. с англ. под ред. А.Г. Медведева. – СПб.: Питер, 2006. – 1088 с. ил. – (Серия «Классика МВА»)
4. Дорожня карта розвитку підприємництва в Україні: 2015 - 2016 роки. – К.: Центр громадської експертизи, Центр міжнародного приватного підприємництва, 2014. – 20 с. – Бібліографія: с. 2.
5. Європейська хартія для малого бізнесу Європи. Офіційний переклад – Режим доступу: [http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994\\_860](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_860)
6. Закон України «Господарський кодекс України» // Офіційний вісник України. – 2003. – №11.
7. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» // Офіційний вісник України. – 2003. – № 41.
8. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» № 4618-VI від 22.03.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
9. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-інновація „Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства”. – Наказ Держкомстату № 306 від 20.08.2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.liga.net](http://www.liga.net).
10. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура – М.:ГУ ВШЕ, 2000. – 608 с.

11. Кенис Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег. - М.: Финансы, 1976.
12. Коуз Рональд. Фирма рынок и право. М. Дело ЛТД, 1993.
13. Малий бізнес: зарубіжний досвід [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.renzavod.biz/e9.html>. 7. Аналітичний звіт про стан і перспективи розвитку малого та середнього підприємництва в Україні / Державна служба України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. – Київ, 2014. – 40 с.
14. Маркс К. Теория дополнительной стоимости. – М., 1978.
15. Національна програма сприяння розвитку малого підприємництва в Україні Затверджено ЗУ №2157-III від 21.12.2000. Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>.
16. Про банки і банківську діяльність. Закон України 472 від 07.12.2000 р. № 2121-III (зі змінами). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
17. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань [Електронний ресурс] – Верховна Рада України; Закон від 15.05.2003 № 755-IV (редакція від 01.01.2017). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
18. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань [Електронний ресурс] - Мін'юст України. Наказ від 18.11.2016 № 3268/5 (Редакція від 24.07.2017) – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>.
19. Про ліцензування видів господарської діяльності [Електронний ресурс] – Верховна Рада України; Закон від Основи підприємництва 469 02.03.2015 № 222-VIII (Редакція від 28.09.2017) – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.
20. Про підприємництво [Електронний ресурс] - Верховна Рада УРСР; Закон від 07.02.1991 № 698-XII (Редакція від 05.04.2015) – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
21. Самуельсон П. Экономика. - М.: Прогресс, 1964.
22. Сорос Дж. Кризис мирового капитализма. - М.: "Инфра-М", 1999. - 260с.
23. Фишер С. и др. Экономика. - М.: Экономика, 1995
24. Хейне П. Экономический образ мышления. – Пер. с англ. – М.: «Новости» при участии изд-ва «Catallaxy», 1991. – 704с.
25. Цивільний кодекс України. [Електронний ресурс]. – Джерело доступу: [://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15).
26. Юксвярав Р.К. Управленческое консультирование: теория и практика / Р.К. Юксвярав, М.Я. Хабакук, Я.А. Лейманн. – М. : Экономика, 1988. – 167 с. 4. Бейч Э. Консалтинговый бизнес: основы профессионализма / Э. Бейч ; пер. с англ. – СПб. : Питер, 2006. – 272 с.